

Àrquies

BUTLLETÍ DE LA COMISSIÓ CATALANA D'AJUDA AL REFUGIAT
 Any 1, N° 1. Gener 2007, Barcelona

Àrquies prové del discurs de Ciceró en "Defensa del poeta Àrquies" dirigit a vindicar la igualtat de drets per totes les persones que comparteixen un mateix entorn polític i civil.

Editorial

per Agata Sol Rueda*

El primer numero del nostre butlletí té com a protagonista les dones refugiades. Pràcticament a tots els països del món hi ha dones que, en major o menor grau, sofreixen situacions de desigualtat i subordinació. Aquestes poden anar des de formes subtils de discriminació en el llenguatge fins a les violacions més greus dels drets fonamentals. No es tracta de situacions extraordinàries sinó d'agressions contra la vida i contra la seva integritat, i de tortures i tractes inhumans, massa freqüentment i en masses contextos. El dret a buscar asil i gaudir-ne és un dret fonamental recollit a l'article 14 de la Declaració Universal de Drets Humans.

Al 1951 neix, en el marc de les Nacions Unides, la Convenció de Ginebra, que defineix com a refugiada a la persona que té fonamentats temors de ser perseguida per motius ètnics, de religió, nacionalitat, pertinença a un determinat grup social o opinions polítiques, es troba fora del seu país de nacionalitat i no pot, a causa dels esmentats temors, o no vol acollir-se a la protecció d'aquest país.

Els estats firmants de la Convenció de Ginebra i el Protocol de Nova York assumeixen, per tant, l'acollida i protecció de les persones que arriben al seu territori en busca d'asil. Aquesta Convenció constitueix la base pel reconeixement del dret d'asil a Espanya

Existeix persecució per motius de gènere quan les violacions dels drets

fonamentals tenen relació amb el paper que se li assigna a una persona per la seva pertinença a un sexe. Aquesta persecució s'exerceix en major mesura en contra les dones degut a la seva situació de desigualtat.

Les persecucions per motius de gènere, al no estar recollides com a supòsit explícit de persecució a la Convenció de Ginebra, s'inscriuen dintre de les persecucions per pertinença a un determinat grup social. Per tant, les víctimes de violació de drets humans per aquests motius són susceptibles de merèixer protecció internacional i gaudir de l'Estatut de Refugiades a qualsevol país firmant de la Convenció de Ginebra.

Hi ha diverses situacions de violència exercida contra les dones que equivalen a persecució i que han de trobar emparament en la protecció internacional del dret d'asil (Directiu ACNUR 2001). Entre aquestes formes de violència podem esmentar les lleis persecutòries que en almenys 54 països discriminen a les dones. Moltes lleis són en si mateixes contràries als drets humans, ja que emanen de normes i pràctiques socials. També podem dir en aquest sentit que hi ha

* Secretària General de la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat

situacions persecutòries com casos de castigs derivades de la transgressió de normes socials no instituïdes –o no formalitzades- que restringeixen la llibertat o la integritat física i psíquica de les dones, casos de penes o sancions que equivalen a tortura, tracte inhumà o degradant quan una dona incompleix una llei o política. Moltes vegades es tracta de lleis o polítiques amb objectius justificables però amb mètodes d'implementació que tenen conseqüències severament lesives com són los homicidis per motius d'honor. Per una altra banda trobem també la violència intrafamiliar, és a dir, dones coppejades, forçades a una relació sexual no desitjada, o aquelles que

són objecte de la tracta de persones per la prostitució forçosa i l'explotació sexual (segon dades de la Unió Europea cada any 100.000 dones són víctimes de tracta en el seu territori). S'observen així mateix altres formes de persecució que poden motivar la protecció internacional del dret d'asil, per exemple la persecucions per l'orientació sexual i identitat de gènere, o aquells patrons de discriminació que porten a un tracte menys favorable a les dones, un tracte que pot tenir conseqüències de caràcter severament lesiu, com l'avortament selectiu en funció del sexe del fetus, o la cura deficient que reben les nenes al ser considerades menys importants que els nens.

Presentació Campanya: "Les Dones també som Refugiades"

Amb la col·laboració del Institut Català de les Dones, la CCAR de presenta un llibre de divulgació sobre las diverses formes de persecució que pateixen les dones.

Aquest document tracta sobre les persecucions per motius de gènere, una forma de persecució no reconeguda explícitament a la Convenció de Ginebra sobre les persones refugiades però emparades en el supòsit de persecucions per pertinença a un determinat grup social. Aquestes formes de persecucions, conjuntament amb les d'orientació sexual i identitat de gènere, reben el nom de noves

formes de persecució, si bé, la novetat no són els tipus de persecució que pateixen sinó la seva inclusió com a formes de persecució en els debats sobre protecció internacional. Des de la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat pensem que una de les maneres d'enfortir la institució de l'asil a casa nostra és visibilitzant-ne el col·lectiu i les causes que els obliga a abandonar els seus països.

Bulgària i Romania ja formen part de la Unió Europea.

Podran els integrants d'aquest col·lectiu circular, treballar o votar en les pròximes eleccions municipals?

Des del passat 1 de gener de 2007 Bulgària i Romania formen part de la Unió Europea (UE). Els ciutadans d'aquests països es troben ara en igualtat de drets que la resta dels Estats membres de la UE, tant per a entrar en el nostre país com per a desenvolupar un treball per compte

propi, romandre per estudis o simplement obtenir la residència. No obstant això, a Madrid, el 22 de desembre passat, el Consell de Ministres va aprovar una moratòria de dos anys que afecta exclusivament als ciutadans romanesos i búlgars que desitgin una autorització de residència per a treballar per compte aliena,

encara que dintre d'un any s'obrirà una instància de revisió dels seus efectes i s'acordarà si es dóna per finalitzada aquesta moratòria o si es complirà el període màxim.

Per una altra banda, l'entrada dels dos nous socis a la UE estableix el dret a vot tant a búlgars amb romanesos, que podran participar en les pròximes eleccions municipals - que es celebraran en tot l'Estat espanyol l'últim diumenge del mes de maig-. Els requisits perquè búlgars amb romanesos puguin exercir el seu dret a vot en les eleccions municipals són estar empadronats abans del 31 de gener de 2007, emplenar un formulari de Intenció de Vot en el seu Ajuntament i que el cens electoral

tingui constància d'això.

Actualment a Catalunya resideixen prop de 50.000 romanesos, un nombre que mostra el vertiginós creixement d'un col·lectiu que s'ha multiplicat pràcticament per 40 en poc menys de cinc anys, convertint-se en la tercera minoria estrangera, superada només pel Marroc que compta amb un cens de 163.589 persones, i Equador, amb 61.814.

Per més informació, consulta a la Oficina del Cens Electoral, telèfon 901.101.900, o al Servei d'Atenció jurídic de Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat (CCAR) 93.301.25.39 i l'Associació de Mediadors Interculturals Romanesos Quòrum.

Novetats Institucionals

Titulo del Programa: **Mediació Habitatge**

Conscient de les dificultats que els col·lectius de refugiats i immigrants troben alhora de buscar habitatge, la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat posa en marxa el Programa d'Intermediació a l'Habitatge. Un programa que té l'objectiu de facilitar i normalitzar la situació de la població immigrada i refugiada en l'accés a l'habitatge. Aquest programa ofereix principalment quatre serveis: donar informació sobre el mercat immobiliari públic i privat en règim de lloguer (Drets i deures del llogater i del propietari); crear una Borsa d'Habitatge en règim de lloguer i de pisos compartits; fer un acompanyament així com oferir-se d'intermediari en les gestions de lloguer d'un habitatge; i per últim, donar pautes a que afavoreixin la convivència veïnal intercultural. La execució del programa consta de 3 parts: la reelaboració

del tríptic del programa, amb l'objectiu de fer l'adaptació a les noves necessitats de l'organització, i definirà la plantilla necessària i la metodologia comú de les intervencions. La difusió del projecte, realitzant diverses activitats amb organitzacions vinculades a l'habitatge (administradors, propietaris, funcionaris), associacions de veïns, ONGs de suport a la població immigrada i refugiada. I l'atenció al públic, doncs s'entrevistarà a les persones que hagin contactat amb el programa i es confeccionarà una Borsa d'Habitatges producte dels divers intercanvis entre usuaris, agents immobiliaris i propietaris.

Cal afegir que aquest programa ja s'estava portant fonamentalment per donar suport a les persones que sortien dels pisos d'acollida que la CCAR gestiona a la ciutat de Sabadell, on es va detectar les dificultats que pateix tot el col·lectiu immigrant per accedir a un habitatge.

testimonis testimonis testimonis

testimoni directe d'una palestina refugiada a Catalunya per raons de gènere. Si bé ha preferit mantenir el seu nom en l'anonimat, aquí ens relata en primera persona la seva experiència, el seu sentir i pensar com dona que va preferir deixar el seu país d'origen a viure sotmesa a "una societat amb regles exclusivament fetes i aplicades pels homes" (text escrit originalment en anglès).

La - "llar és on un troba la dignitat", i amb això vull dir que si bé jo

no he nascut a Catalunya finalment aquí he trobat un lloc al que puc cridar llar. Jo estimo a qui m'han considerat com un

ésser humà i m'han donat un tracte igualitari al que reben els homes. (...) Simplement vull ser jo mateixa, ser la persona que vull ser, sentir-me lliure i mai més tornar a la meua terra natal. Mai m'he sentit satisfeta en una societat dominada per homes que subestimin a les dones.

Valorar-me com una dona lliure en els aspecte polític, religiós i personal em va forçar a abandonar el meu país i trobar aquí una altra realitat. La diversitat és una de les coses que jo més valoro de Catalunya, així com que el paternalisme no tingui aquí tanta preponderància. És possible que jo hagi nascut en un lloc equivocat per raons que escapen al meu control, no obstant això, jo sé que em trobo en el lloc correcte on realitzar la meua opció de vida. No vull dir amb això que aquest país sigui el paradís (...) aquí tinc dificultats, com per exemple l'idioma, tal vegada la barrera més notòries i complicades de superar en el procés d'integració laboral i social. Estic molt il·lusionada amb aprendre l'idioma i sé que és només una qüestió de temps. Trobar un treball no és tasca senzilla, però tampoc és impossible.

Hi ha persones aquí que no els agrada que els refugiats "envaeixin" el seu país –com asseguren alguns d'ells–, però també he trobat moltes persones que m'han donat la benvinguda i que comprenen les raons per les quals he abandonat el meu país, una zona de guerra i una societat patriarcal. Finalment, volgués expressar que l'asil no només m'ha donat l'oportunitat d'emancipar-me políticament, sinó també de trobar la llibertat social com a dona respecte d'una societat amb regles exclusivament fetes i aplicades pels homes.

testimonis testimonis testimonis

Del nostres voluntaris: Josep Manel Gutiérrez ens explica quin és la seva tasca com voluntari de la Comissió i quin ha estat la seva experiència amb els refugiats (text escrit originalment en castellà).

La Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat gestiona quatre pisos que estan situats a Sabadell, en ells viuen entre quatre o cinc persones per pis. La nostra tasca és la de visitar cada pis una vegada a la setmana i parlar amb les persones, escoltar les seves vivències, donar-los ànims, ajudar-los a conèixer el seu entorn, de vegades donar-los un cop de mà els deures de classe, etc. He d'explicar que l'acollida que ens fan cada setmana és molt càlida, la majoria vénen de llocs on l'hospitalitat està molt arrelada en la seva cultura i això fa que en aquestes visites hi hagi molt bon rollito.

Des que sóc voluntari, és motiu d'alegria per a mi veure que les persones que se'n van dels pisos es defensen amb l'idioma, han rebut una formació laboral, tenen treball, han aconseguit un lloc on viure i tenen l'esperança que les seves vides millorin en el futur. Encara que per

desgràcia no tot és de color de rosa, de vegades les coses no són així de positives i quan els hi deneguen l'asil a una persona, és una situació molt dolorosa veure el drama de la desesperança, de la incertesa expressades en els seus ulls.

En el temps que sóc voluntari he assistit a un curs organitzat per la "Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat" que tractava dels diferents aspectes de la problemàtica del refugiat. També vaig estar en una trobada a nivell estatal organitzat per CEAR, que es va celebrar a Sevilla a principis de desembre. Ambdós trobades m'han ajudat a comprendre millor la situació dels refugiats. I no m'agradaria acabar sense nomenar la Núria i l'Esther, dues noies estupendes, companyes en aquesta tasca dels pisos d'acollida, a més de l'Irene, la nostra responsable que està totalment lliurada i il·lusionada, amb la qual hem sintonitzat a la perfecció.

Calendari de activitats

Curso de formació inicial per voluntaris.

La Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat informa que els dies divendres 9 i dissabte 10 de febrer de 2007 a la seu de la CCAR (c/Aribau 3, 1º 2ª) és realitzarà un curs de formació inicial adreçat a voluntaris on treballarem els continguts de les diverses àrees que componen la nostra entitat.

Per a més informació podeu contactar Claudio Moreno:

claudio.moreno@cear.es

93 301 25 39

La senegalesa Yaye Bayem Diouf, presidenta de l'associació de Mares i Vídues dels Cayucos, visitarà Catalunya

La senegalesa Yaye Bayem Diouf, mare d'un jove desaparegut durant el trajecte entre les costes africanes i les Canàries i presidenta de l'associació de Mares i Vídues dels Cayucos, visitarà Catalunya el 21, 22 i 23 de febrer. Yaye Bayem ha estat convidada per la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat (CCAR) per a sensibilitzar a la societat sobre les causes de la immigració africana i per a donar impuls als projectes socials que la seva associació està desenvolupant en Thiaroye Sud Mer, població costanera que ha perdut a molts dels seus homes.

Durant la seva visita Yaye Bayem es reunirà amb institucions polítiques i socials i amb empresaris, i recorrerà diverses comunitats autònomes per a donar a conèixer la veu que poques vegades s'escolta, la de les i els africans pels quals l'emigració a Europa és moltes vegades una tragèdia, en la qual es perden milers de joves que són la millor esperança de futur d'aquest continent ferit. Pròximament els enviarem l'agenda confirmada de vistes i activitats de Yaye Bayem en Barcelona.

Presentació del llibre *Les Dones també som Refugiades*.

La Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat es complau a invitar-vos a la presentació del llibre *Les Dones també som Refugiades*. Hi intervindran: Marta Selva –Presidenta de IC-Dones, Àgata Sol Rueda -Secretària General de la CCAR-, i Meri Illich, Refugiada. L'acte se celebrarà el proper **dimarts 30 de Gener, a les 19:30h**, a l'Edifici Francesca Bonnemaison, C/ Sant Pere més Baix 7, 2a planta, Barcelona.

Àrquies

BUTLLETÍ DE LA COMISSIÓ CATALANA D'AJUDA AL REFUGIAT
Any 1, N° 1. Gener 2007, Barcelona

Aribau 3, 1º, 2º (08011). tel: 93.301.25.39